

Konjunktiv imperfekta

Konjunktiv (spojovací způsob), je slovesný způsob, který čeština nemá. V latině se vyskytuje samostatně v hlavních větách, častěji se s ním však setkáte ve větách vedlejších. Do češtiny se překládá různě, a to podle toho, jakou má funkci v hlavní větě nebo ve větě vedlejší.

Tvoří se ze všech čtyř latinských konjunktivů nejsnáze, protože u sloves všech konjugací, pravidelných i nepravidelných, se tvoří stejně – a to tak, že k aktivnímu infinitivu přítomnosti se připojí osobní přípony. V 1.os. sg. je osobní přípona **-m**. Pozor si dejte u deponentních sloves, zvláště 3. konjugace, protože u nich sice aktivní infinitiv neexistuje a proto se při tvoření konjunktivu imperfekta vychází z tvaru předpokládaného:

hortor, -ārī	hort-āre-r
fateor, -ērī	fat-ēre-r
loquor, -ī	loqu-ere-r
largior, -īrī	larg-īre-r

A. Konjunktiv imperfekta v hlavních větách vyjadřuje děj neskutečný nebo neuskutečnitelný v přítomnosti nebo v budoucnosti. V záporných větách s ireálným konjunktivem imperfekta se používá záporka **non**. Do češtiny se ireální konjunktiv imperfekta překládá kondicionálem přítomným:

Adessem tibi. Pomohl bych ti. (*kdybych měl čas, ale nemám*)

Non crederem tibi. Nevěřil bych ti. (*i kdybys přisahal*)

B. Konjunktiv imperfekta ve vedlejších větách vyjadřuje to, že v minulosti dva děje probíhaly současně nebo že nějaký děj tvořil okolnost jiného děje minulého. Nejznámějším případem je jeho použití ve větách se spojkou *cum*, tedy *cum historicum*, které lze nejčastěji přeložit jako české *když*; dále ve vedlejších větách účelových, kde se v češtině používá spojky *aby* – latinsky *ut*, při záporu se české *aby ne* překládá latinským *ne*. Více viz výklad ve skriptech v lekcí 5:

Cum Caesar veniret, milites eum salutabant.

Když César přicházel, vojáci ho zdravili.

Rogabam, ut amici venirent.

Žádal jsem, aby přátelé přišli.

Orabam, ne id faceres.

Prosil jsem, ať to nedělal.

EXERCITIONES

I. Utvořte konjunktiv imperfekta od sloves:

spero, -are; castigo, -are; numero, -are; soleo, -ere; volo, -are; persuadeo, -ere; sepelio, -ire; repello, -ere; adsum, -esse; posco, -ere

patior, -i; imitor, -ari; loquor, -i; vagor, -ari; sequor, -i; adipiscor, -i; morior, -i; vereor, -eri; progredior, -i

II. Který tvar je na první pohled konjunktiv imperfekta?

deportares, arbitraris, feriarum, funderem, funere, horres, impares, instituetur, feliciorem, magnificaremini, matrimoniorum, niteret, honorem, victores, placeres, ungerent, verito, verteris, verteres, reges, regeremus, regeris

III. Přeložte věty:

Utinam hoc vitium vitarem!

Cicero, cum Athenis viveret, Zenonem philosophum saepe audiebat.

Aderat idcirco (*proto*), ne timerem.

Veniebat, ut te videret.

Feminae flebant, cum hostes viros earum captabant.

Romani multos deos colebant, ut di eos adiuvarent.

Postulabam, ut hoc faceret.